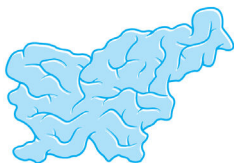

SKLEPNE MISLI

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) je izboljšanje zdravja možganov izpostavila med prednostnimi nalogami človeštva v tekočem desetletju (2022–2031). V globalnem akcijskem načrtu (GAN) je SZO opredelila pet strateških ciljev, ki naj bi jih človeštvo doseglo do leta 2031 (7). Prvi med izpostavljenimi cilji je, da države članice SZO postavijo preprečevanje bolezni živčevja med prioritete naloge nacionalnega zdravstvenega varstva.

V Evropi so bolezni možganov danes za srčno-žilnimi boleznimi drugi vodilni vzrok smrti in tretji najpogostejši vzrok invalidnosti in slabše kakovosti življenja. Poleg tega so tudi nevzdržno ekonomsko breme (8). Glede na staranje prebivalstva in povečano pogostnost mnogih bolezni živčevja v starosti, je v prihodnosti mogoče pričakovati zgolj porast bremena teh bolezni. Slovenija nima strategije za učinkovito krepitev zdravja in preprečevanje bolezni možganov, zato so trenutni napori predvsem usmerjeni v omejevanje škode že nastalih problemov.

SiNAPSIN program krepitve in varovanja zdravja ZDZG s podatki iz raziskave SJM 2022/2 ponuja novo iztočnico za premislek o stanju in potrebah slovenske javnosti v izvajanju vseživljenjske skrbi za zdravje možganov in za oblikovanje predloga nacionalne strategije preprečevanja motenj in bolezni živčevja.

SiNAPSA

SLOVENSKO DRUŠTVO ZA NEVROZNANOST
SLOVENIAN NEUROSCIENCE ASSOCIATION

SiNAPSA, slovensko društvo za nevroznanost, že od svoje ustanovitve leta 2003 izvaja številne dejavnosti, pri katerih spodbuja sodelovanje strokovne in laične javnosti. Med najbolj znanimi je verjetno vsakoletni **Teden možganov**, pri katerem z izvedbo predavanj in delavnic sodelujejo številni strokovnjaki. V času od izvedbe raziskave, ki jo na kratko predstavljamo v tej zloženki, pa smo izvedli tudi javni posvet in (sprva prek študentskih projektov, kasneje pa tudi prek projekta Zdrav duh v zdravi glavi, ki ga financira Ministrstvo za zdravje RS) oblikovali spletišče **zdravaglava.si**. S spletiščem želimo študenti različnih smeri in mladi strokovnjaki čim širši **javnosti približati znanstveno podprta priporočila o skrbi za zdravje možganov**, pri tem pa nam pomagajo tudi uveljavljeni strokovnjaki, ki naše prispevke in raziskave, na katerih ti temeljijo, pred objavo na spletišču kritično ovrednotijo in umestijo v širši kontekst. V SiNAPSI želimo spodbuditi izgradnjo nacionalne strategije za varovanje in krepitev zdravja možganov, ki bi olajšala preprečevanje številnih motenj in bolezni živčevja. V nasprotnem primeru se bomo spopadali z vse večjim, trajnostno nevzdržnim bremenom teh bolezni za posameznika in družbo.